

Bij de gedigitaliseerde versie van de Nederlandstalige Memorie Biografiche

In de periode tussen 1898 en 1939 verschenen in Italië de *gedenkschriften* over don Bosco, beter bekend onder de Italiaanse naam MEMORIE BIOGRAFICHE. Het is een monumentaal werk (foto) dat bestaat uit negentien delen. Het kwam tot stand door toedoen van drie salesianen, don G. Lemoyne (1-9), en zijn opvolgers A. Amadei (10) en E. Ceria (11-19).

De boeken verwerken gegevens die nog onder don Bosco's toezicht verzameld werden. Daarnaast een immense hoeveelheid kronieken, annalen, documenten, mondelinge en geschreven getuigenissen van personen die met don Bosco geleefd en gewerkt hadden. Zij bevatten het verhaal van het leven van onze stichter vanaf zijn jeugdijaren tot na zijn dood. Het laatste deel volgt de jaren tot aan zijn heiligverklaring. De boeken werden vertaald in het Spaans en het Engels, alsook in het Nederlands.

Het twintig jaar lange werk aan de vertaling naar het Nederlands eindigde in het jaar 1979. De Don Boscokring van het scholastikaat voor theologie in Oud-Heverlee was in 1961, onder impuls van Marcel Baert sdb aan de vertaling van de ruim 10.000 pagina's begonnen. Daar hij op zeker ogenblik voor een andere taak werd benoemd, lang voor het hele werk voltooid was, hebben andere salesianen, zoals Gerard Grijspeert, Bert Abrams, en Corneel Nysen, onverdroten "vanuit hun geloof in don Bosco en hun liefde voor zijn congregatie" het vertalingswerk voortgezet. Zij mochten rekenen op de medewerking van J.H.P. Jacobs en dr. J. Muys. "Daardoor kreeg ons taalgebied de gelegenheid rechtstreeks contact te hebben met de persoonlijkheid en het reuzenwerk van don Bosco".¹

Om studie- en opzoekingswerk te bevorderen of te vergemakkelijken en de raadpleging van dat salesiaans monument toegankelijker en vooral gebruiksvriendelijker te maken, werd enkele jaren geleden begonnen aan de digitalisering van de negentien delen.

Het immense monnikenwerk van inscannen en corrigeren van de inmiddels meer dan 11.000 pagina's in kwartoformaat (door het bijkomende *Repertorium met trefwoorden* van B. Abrams) nam Mia Biesmans ter harte. Haar vele maanden lang geduldig en verborgen werk was een onmisbare en waardevolle bijdrage aan de realisatie van dit project.

Voor de opmaak en de handleiding met het oog op een vlotte raadpleging van de voorliggende CD konden we dan weer volop rekenen op de IT-kennis (Information Technology) en gewaardeerde raad en hulp van *Eugeen Vanhoof*, medewerker van ons huis te Oud-Heverlee.

Ondanks alle enthousiasme waarmee de gedigitaliseerde versie tot stand kwam, willen we eerlijkheidshalve enkele kanttekeningen maken bij de inhoud van deze geschriften. In de loop van de jaren werden een aantal bezwaren gemaakt in verband met de historische betrouwbaarheid en waarde van de teksten. Dat is te wijten aan de hagiografische kleuring die de auteurs aan de teksten gaven, weliswaar met de bedoeling de lezer te bewegen tot dezelfde geest die don Bosco bezielde. "De historische kritiek heeft zijn rechten, doch ook zijn plichten", schreef don Ceria, de auteur van de laatste negen delen in 1953. "Eén van die plichten", zo stelde hij, "is elementen van uitzonderlijk belang niet op voorhand af te wijzen of over het hoofd te zien, ook al zou archiefdocumentatie schijnen te

¹ RIK BIESMANS, in het voorwoord bij het verschijnen van het laatste vertaalde deel van de Memorie Biografiche in 1972.

ontbreken".² Daarenboven is het duidelijk dat de geschriften uit de jaren (1898-1938) niet mogen beoordeeld worden met louter hedendaagse historische criteria. Hieruit mogen we besluiten dat ondanks de waardering en eerbied voor de geschriften uit de jaren 1898-1939, het verhaal van het leven en werk van don Bosco met de nodige kritische zin mag gelezen worden.

Hoe dan ook, met de *Memorie Biografiche* bezit de Beweging rond don Bosco in Vlaanderen "een familieschat, die niet moet bekeken worden met de ogen van een knorrige kritiek maar wel met het hart van iemand die weet te kunnen en te mogen bladeren in een monumentaal werk"³ dat ter nagedachtenis van don Bosco geschreven werd door medebroeders die hem nog persoonlijk hadden gekend. In de rij van geschriften en studies over onze stichter, kan het mee fungeren als één van de instrumenten voor studie over deze Turijnse priester-opvoeder en "man Gods".

Don Bosco Vorming & Animatie staat in voor de verspreiding van de CD.

Jos Biesmans
8 december 2013.

² E. CERIA, "Brief van 9 maart 1953 aan de directeur van het studiehuis te Bollengo".

³ E. CERIA, Ibid.